

SUOMEN
TAITEILIJAJ
SEURA

TAIDE- KILPAILUN JÄRJESTÄJÄN OPAS

SUOMEN
TAITEILIJAJ
SEURA

Suomen Taiteilijaseura on laatinut tämän oppaan käytettäväksi kuvataiteilijoille suunnattujen taidekilpailujen valmistelussa.

OPAS ON TARKOITETTU KAIKILLE, jotka harkitsevat tai suunnittelevat kuvataidekilpailun järjestämistä. Ne soveltuvat yhtä lailla taidekilpailun järjestämistä vasta harkitsevan päätöksenteon pohjaksi kuin myös kilpailun järjestämiseen jo ryhtyneen henkilön tueksi. Ohjeet kattavat taidekilpailun koko kaaren kilpailumuodon valinnasta ja kilpailuohjelman laadinnasta palkintolautakunnan toimintaan, tulosten julkistamiseen ja kilpailun jälkitoimiin.

Oppaan sisältämät ohjeet perustuvat Suomen Taiteilijaseuran voimassaoleviin kilpailusääntöihin siinä muodossa, jossa ne ovat viimeisimmän, 4.12.2015 toteutetun uudistuksen jälkeen.

Ohjeita täydentävät Suomen Taiteilijaseuran kilpailuasiamiehen palvelut. Kilpailuasiamies neuvoo ja ohjeistaa kilpailumuodon valinnassa ja kilpailun käytännön toteutuksessa. Kilpailun järjestämistä suunnittelevien kannattaakin olla yhteydessä Taiteilijaseuran kilpailuasiamieheen heti, kun ajatus taidekilpailun järjestämisestä syntyy.

Anna Kuusi
Kilpailuasiamies, varatuomari
Iso Roobertinkatu 3–5 A 22
anna.kuusi@artists.fi
puh. 050 4344 280

Tästä syystä Suomen Taiteilijaseura ei suosittele jäsenjärjestöjen (Taidemaalariliitto, Suomen Kuvanveistäjäliitto, Suomen Taidegraafikot, Valokuvataiteilijoiden Liitto ja Muu ry) taiteilijoille osallistumista muihin kuin Suomen Taiteilijaseuran hyväksymiin kilpailuihin eikä toimimista muiden kuin Suomen Taiteilijaseuran hyväksymien kilpailujen palkintolautakunnan jäsenenä.

Taideteoksen tilaaminen suoraan valitulta taiteilijalta

Taiteilija ja taideteos voidaan tilata paitsi kilpailun perusteella myös tekemällä tilaus suoraan sopivalta taiteilijalta. Tällöin kannattaa huomioida, että aina kun teos tilataan ilman taidekilpailua, on luonnosten pyytäminen useammalta kuin yhdeltä taiteilijalta poissuljettu.

Suorahankinta on edullinen ja nopea taidehankinnan muoto. Tilaaminen suoraan valitulta taiteilijalta tulee kysymykseen silloin, kun tilaajalla on taideteoksen luonteesta ja tyylistä selvä mielikuva ja taiteilijan valinnasta yksimielisyys.

Taiteilijavalinnan tueksi tilaajan mahdollista pyytää portfolioita joko rajatulta taiteilijaryhmältä tai yleisesti esimerkiksi taiteilijajärjestöjen välityksellä. Taideteoksen tilaaja voi ennen lopullisen päätöksen tekemistä pyytää valitsemaltaan taiteilijalta luonnoksen. Luonnoksen tekemisestä maksetaan taiteilijalle erikseen sovittava palkkio.

Taiteilijavalinnan osalta tilaajan kannattaa tutustua kuvataiteilijamatrikkeliin ja taiteilijoiden verkkosivuihin sekä Suomen Taiteilijaseuran jäsenliittojen (Taidemaalari liitto, Suomen Kuvanveistäjäliitto, Suomen Taidegraafikot, Valokuvataiteilijoiden liitto, Muu ry) kuva-arkistoihin ja julkaisuihin. Myös ateljeekäyntejä on mahdollista järjestää kyseeseen tulevan taiteilijan luo.

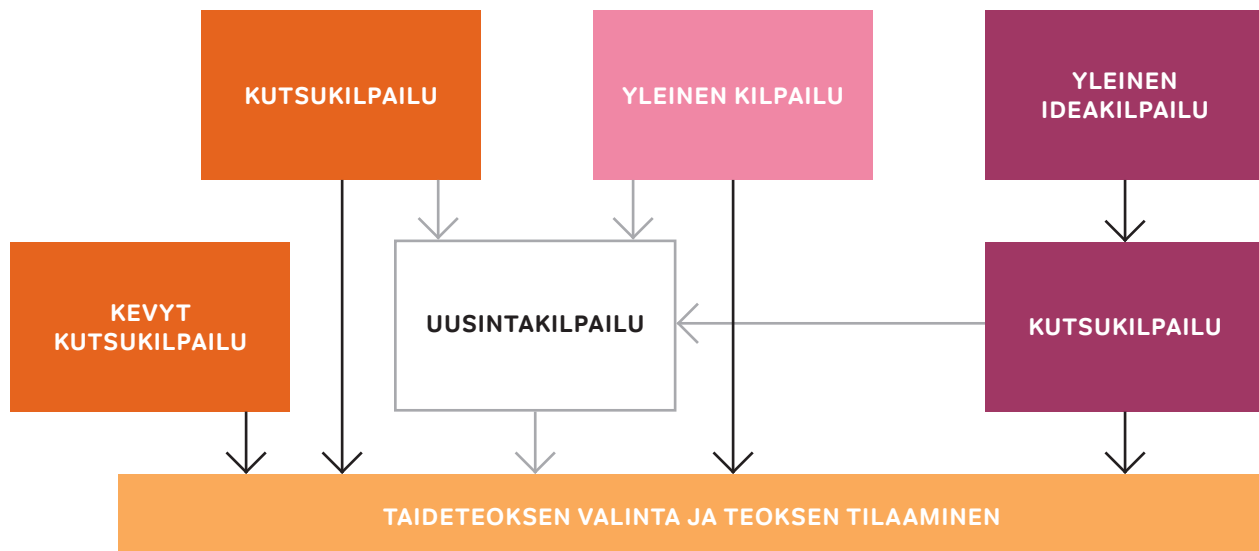
Suomen Taiteilijaseuran Kuinka elää kuvataiteella -verkkosivuilta löytyy sopimusmalleja luonnoksen ja teoksen tilaamista varten.

Taidekilpailun järjestäminen ja kilpailumuodon valinta

Kun taidehankinnassa halutaan harkita erilaisia vaihtoehtoja ja saada ideoita erityyppisistä ratkaisuista on kilpailun järjestäminen aiheellista.

Suomen Taiteilijaseuran kilpailusääntöjen mukaisesta taidekilpailusta on kysymys aina silloin, kun kahdelta tai useammalta taiteilijalta pyydetään samanaikaisesti ehdotusta samasta kuvataiteellisesta suunnittelukohteesta. Taidekilpailussa kysymys on uuden teoksen tilaamisesta kilpailuohjelmassa määritellyn kohteeseen. Tässä suhteessa taidekilpailu eroaa esimerkiksi taiteilijoiden olemassa olevia teoksia esittelevien portfolioiden pyytamisestä, joita taiteilijoilta voi pyytää vapaasti ilman kilpailua.

Kilpailusäännöt mahdollistavat taidekilpailun järjestämisen kolmella vaihtoehdoisella tavalla, minkä lisäksi kilpailusäännöt mahdollistavat uusintakilpailun järjestämisen varsinaisen kilpailun jälkeen. Alla olevassa kaaviossa on esitetty taidekilpailun erilaiset vaihtoehdot:

Kilpailumuodon valinnassa painavat käytettävissä oleva budjetti ja kilpailukohteen asettamat vaatimukset. Myös julkisuusarvo voi vaikuttaa kilpailumuodon valintaan. Mikäli hankkeelle halutaan runsaasti julkisuutta, tuo yleinen kilpailu sitä mukanaan aina enemmän kuin kutsukilpailu. Taidekilpailun voi ajatella myös yhdeksi hankkeen julkisuusarvoa nostavaksi keinoksi.

Kutsukilpailun etuna ovat yleistä kilpailua pienemmät kustannukset. Kutsukilpailu on käytännöllinen tapa pienemmissä hankkeissa; laajemmista ja vaativimmista hankinnoista on yleisen kilpailun järjestäminen suositeltavampaa. Yleisen, kaikille kuvataiteilijoille suunnatun avoimen kilpailun etuna on ehdotusten ja vaihtoehtoisten ratkaisumallien suuri määrä.

Kilpailu voidaan järjestää myös yleisen kilpailun ja kutsukilpailun yhdistelmänä. Yhdistelmäkilpailu on vaihtoehdoista kallein ja aikaa vievin. Sen järjestämistä kannattaa harkita, jos taiteen sijoittamisesta suunnittelukohteeseen haetaan mahdollisimman idearikkaita ehdotuksia. Yhdistelmäkilpailu voidaan toteuttaa esimerkiksi järjestämällä ensin yleinen ideakilpailu (esitystapana vain A3-luonnoksia), jonka perusteella kutsutaan osallistujat varsinaiseen pienoismalleja tms. edellyttävään kutsukilpailuun.

Kutsukilpailu voidaan järjestää myös kevytmuotoisena. Kevytkilpailussa kilpailuaika on normaalia kutsukilpailua lyhyempi, 2–4 kuukautta. Kevytkilpailun järjestäminen edellyttää, että kilpailun kohde on selkeä ja rajattu. Tehtävänannon tulee olla yksinkertainen ja oikeassa suhteessa lyhyeen kilpailu-aikaan. Kilpailussa tulee käyttää Taiteilijaseuran valmiita mallipohjia. Kevytkilpailuista on laadittu erilliset ohjeet.

Kilpailumuodon valinta kytkeytyy läheisesti yhteen kilpailutehtävän määrittelyn kanssa. Kutsukilpailu ei välttämättä oleärkevin ratkaisu silloin, kun haetaan usean eri taidemuodon kattavaa, idearikasta ratkaisua, jossa taideteoksen sijaintipaikkakin on auki. Kaksivaiheinen ideakilpailu puolestaan jo lähtökohtaisesti edellyttää, että tehtävänanto on avoimempi. Mitä avoimempi on teoksen sijaintipaikka, taidemuoto ja tehtävänanto, sitä perustellumpaa on lähteä tavoittelemaan luovia, idearikkaita ratkaisuja yleisen kilpailun tai kaksivaiheisen ideakilpailun kautta.

On mahdollista, ettei kilpailu tuota sellaista ratkaisua, joka olisi suoraan tilaajan toteutettavissa. Suomen Taiteilijaseuran kilpailusäännöt mahdollistavat tällöin myös uusintakilpailun järjestämisen varsinaisen kilpailun päätyttyä. Uusintakilpailu voi seurata yleistä kilpailua tai kutsukilpailua, ja se voi olla muodoltaan joko yleinen tai kutsukilpailu. Uusintakilpailuun kutsutaan kaikki alkuperäisessä kilpailussa palkitut tai sijoitetut taiteilijat.

Kilpailusääntöjen sitovuus

Suomen Taiteilijaseuran kilpailusäännöt ovat pitkän ajan kuluessa saaneet nykyisen muotonsa. Säännöillä turvataan kilpailuun osallistuvien kuvataiteilijoiden ja kilpailutöiden yhdenmukaista sekä tasavertaista kohtelua ja kilpailun korkeaa taiteellista tasoa.

Näistä syistä johtuen kilpailusäännöt on tarkoitettu ehdottomiksi. Sääntöjen noudattamista kilpailuohjelman osalta valvotaan taiteilijajärjestön tarkastus- ja hyväksymismenettelyn kautta.

Ilman erityistä syytä ei säännöistä myönnetä poikkeuksia. Mikäli erityiset syyt kuitenkin niin vaativat, on Suomen Taiteilijaseuralla oikeus hyväksyä säännöistä poikkeava kilpailuohjelman kohta.

Kilpailun suunnittelu

Kilpailun järjestäjän tehtävät

Kilpailun järjestäjälle kuuluu kilpailun kokonaissuunnittelusta ja toteutuksesta huolehtiminen. Suomen Taiteilijaseuran kilpailuasiamies neuvoo ja ohjeistaa kilpailun järjestämiseen liittyvissä asioissa.

Järjestäjän tehtäviin kuuluvat seuraavat asiat:

- a) Kilpailukutsun ja kilpailukutsun laatiminen sekä kilpailun julistaminen,
- b) Kilpailun aikataulun ja budjetin suunnittelu, Palkintojen ja tunnustuspalkintojen suuruuden määritteleminen,
- c) Palkintolautakunnan jäsenten nimeäminen taiteilijajäseniä lukuun ottamatta,
- d) Sihteerin ja välityshenkilön valitseminen,
- e) Kilpailun käytännön järjestelyistä huolehtiminen,
- f) Kilpailusalaisuuden varmistaminen
- g) Teoksen toteuttamisesta tai toteuttamatta jättämisestä päättäminen

Seuraavissa osissa on käyty läpi keskeiset järjestäjän tehtävät siinä järjestyksessä, kun ne normaalisti kilpailun valmisteluvaiheessa tulevat esille.

Kilpailun aikataulu

Kuvataidekilpailun järjestämisestä kiinnostuneen tulee olla ajoissa liikkeellä.

Kun taide tilataan taidekilpailun perusteella rakennushankkeen yhteydessä, tulee kilpailun järjestäminen ajankohtaiseksi jo suunnitteluvaiheessa. Hyvin suunnitellussa hankkeessa taiteesta tulee luonnollinen osa rakennushanketta. Oikea-aikaisesti toteutetun kilpailun jälkeen valittu taideteos voidaan myös toteuttaa rakennusvaiheen aikana, jolloin taideteos on valmis ja paikoillaan rakennuksen kanssa samanaikaisesti. Myös budjetoinnin kannalta taideteoksen sisällyttäminen hankkeen budjettiin on järkevintä toteuttaa jo suunnitteluvaiheessa, jolloin taideteoksen budjetti voidaan selkeämmin suunnitella osaksi rakennuskustannuksia.

Aikainen liikkeellelähtö on tärkeää myös kilpailupalkintojen mahdollisen verovapauden kannalta. Verovapautta on haettava palkintojen jakamista edeltävän vuoden elokuun loppuun mennessä.

Alla olevassa kaaviossa on esitetty taidekilpailun vaiheet ja niihin sisältyvät keskeiset tehtävät ja tapahtumat.

VALMISTELU < 1KK	KILPAILUAIKA 4–12 KK*	ARVOSTELU < 1 KK	KILPAILUN JÄLKEEN
<ol style="list-style-type: none"> 1. Päätös kilpailun järjestämisestä 2. Kilpailumuodon valinta 3. Budjetin laadinta 4. Aikataulun suunnittelu 5. Kilpailutehtävän suunnittelu 6. Kilpailuohjelman ja liiteasiakirjojen valmistelu 7. Palkintolautakunnan jäsenten valinta 8. Kutsuttavien taiteilijoiden valinta (kutsukilpailu) 9. Kilpailuohjelman hyväksyminen 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kilpailun julistaminen ja siitä tiedottaminen taiteilijoille 2. Taiteilijoiden kysymyksiin vastaaminen 3. Väilyshenkilö taiteilijan ja palkintolautakunnan välisenä tiedon välittäjänä 4. Kilpailuehdotusten vastaanottaminen kilpailuajan lopussa <p>* Kevyessä kutsukilpailussa kilpailuaika 2–4 kk</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Palkintolautakunnan 1. kokouksessa todetaan kilpailuehdotukset ja nimitetään työvaliokunta. 2. Työvaliokunta tarkastaa ehdotukset ja valmistelee kilpailun päätettäväksi. 3. Palkintolautakunnan päätöksenteko 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Julkistamistilaisuus 2. Näyttely (> 2 päivää) 3. Teosten nouto/palautus (määräaika kilpailuohjelmassa) 4. Palkintojen ja palkkioiden maksaminen (< 15 päivää) 5. Kilpailuasiakirjojen arkistointi 6. Päätös teoksen toteuttamisesta (< 1 vuosi)

Budjetin laatiminen

Kilpailun järjestäjän tehtäviin kuuluu kilpailun budjetin valmistelu. Suositeltavaa on, että kilpailun kustannukset suunnitellaan jo aikaisessa vaiheessa osaksi taideteoksen kokonaiskustannuksia.

Käytettävissä oleva budjetti voi vaikuttaa myös kilpailumuodon valintaan. Taidekilpailu vaatii aina enemmän resursseja kuin suorahankinta, ja yleinen kilpailu enemmän kuin kutsukilpailu. Kaksivaiheinen idea- kilpailu on vaihtoehtoista kaikkein kallein.

Yleisohjeena voi sanoa, ettei pienimmänkään kutsukilpailun järjestämiseen kannata lähteä alle 10 000 euron budjetilla. Kutsukilpailu edellyttää kaikissa tapauksissa luonnospalkkioita vastaavien kutsupalkkioiden maksamista kilpailuun osallistuville taiteilijoille. Suorahankinnassa luonnospalkkio maksetaan vain yhdelle taiteilijalle, kun kutsukilpailussa palkkioiden määrä vähintään tuplaantuu. Eri asia on, kannattaako kutsukilpailua järjestää vain kahden taiteilijan välillä. Jotta pienestä kutsukilpailusta saadaan mahdollisimman suuri hyöty irti, kannattaa valita kilpailuun kutsua vähintään kolme taiteilijaa.

Alla on jaoteltu taidekilpailun keskeiset kustannukset:

- 1) Palkinnot ja kutsupalkkiot** muodostavat aina taidekilpailun suurimman menoerän. Yleisessä kilpailussa jaetaan palkintoja ja kutsukilpailussa palkkioita. Palkintojen, kutsupalkkioiden ja tunnustuspalkintojen suuruudesta neuvotellaan Suomen Taiteilijaseuran ja kutsukilpailussa myös kutsuttujen taiteilijoiden kanssa kilpailukohtaisesti. Palkintojen ja palkkioiden suuruutta määriteltäessä tulee ottaa huomioon kilpailun koko, vaativuusaste ja kilpailijoilta pyydetty materiaali.
- 2) Palkintolautakunnan taiteilijajäsenten asiantuntijapalkkiot** maksetaan työmäärän perusteella ja sovitaan erikseen. Yleisessä kilpailussa palkkiot ovat niiden vaatimasta työmäärästä johtuen suuremmat kuin kutsukilpailuissa.
- 3) Suomen Taiteilijaseuran kilpailukorvaus**, jonka määrä riippuu Suomen Taiteilijaseuran kilpailupalvelun laajuudesta. Suomen Taiteilijaseuran palvelu sisältää kilpailusta riippuen kilpailuohjelman hyväksymisen, valvontaa, viestintää, välityshenkilönä toimimista yms. Kilpailukorvaus on työmäärästä riippuen 500–2000 euroa. Kilpailuasiamiehen neuvontapalvelu on maksuton.
- 4) Kilpailuohjelman kulut.** Kilpailuohjelmaan ja sen liitteisiin liittyvät painatus-, kopiointi ja postikulut. Kilpailuohjelma voi edellyttää myös esimerkiksi valokuvien tai pienoismallien tilaamista.
- 5) Tiedotuskulut.** Kilpailusta ja sen tuloksista tiedottaminen, lehdistötiedotteet ja -tilaisuudet, teosten kuvauttaminen, lehti-ilmoitukset.
- 6) Muut palkkiot.** Budjettiin tulee sisällyttää palkintolautakunnan muiden kuin taiteilijajäsenten kokouspalkkiot, sihteerin palkkio ja mahdollisen ulkopuolisen välitysmiehen palkkio.
- 7) Arvostelu- ja näyttelytilan kulut** ovat yleisessä kilpailussa kutsukilpailua suuremmat. Myös arvostelu- ja näyttelytilan edellyttämän apuhenkilökunnan palkat tulee huomioida.
- 8) Muut kulut.** Aina aiheutuu kustannuksia, joihin ei ennakkoon ole osannut varautua. Näiden osuudeksi on hyvä varata vähintään 5 % kokonaisbudjetista.

Suomen Taiteilijaseuran kilpailuasiamies antaa kilpailua suunnitteleville ohjeita kilpailubudjetin laadintaan.

Kilpailupalkintojen verovapaus

Taidekilpailujen palkinnot ovat taiteilijoille verovapaata tuloa siten kuin valtiovarainministeriö vuosittain päättää. Opetus- ja kulttuuriministeriö tekee valtiovarainministeriölle vuosittain esityksen niistä kilpailuista, joiden palkinnot ovat verovapaita.

Kilpailunjärjestäjän tulee hyvissä ajoin hakea järjestämänsä taidekilpailun palkintojen mahdollista verovapautta. Koska päätös tehdään aina etukäteen, on tärkeää, että kilpailujen järjestäjä ennakoi kilpailunsa ajankohdan ja tekee verovapauden myöntämisestä hakemuksen.

Hakuaika on palkintojen jakamista *edeltävän vuoden elokuussa*. Hakemus toimitetaan Taiteen edistämiskeskukselle, joka tekee verovapaista kilpailuista esityksen opetus- ja kulttuuriministeriölle. Verovapaus myönnetään yleisten kilpailujen lisäksi yleensä vain merkittävälle kutsukilpailuille, joten tämä on otettava huomioon kutsukilpailujen palkkioita määriteltäessä.

Lisätietoja ja hakemuslomake löytyvät Taiteen edistämiskeskuksen verkkosivuilta: *Taiteen edistämiskeskus (verovapaat taidekilpailut)*

Kilpailuun osallistuvat/kutsuttavat taiteilijat

Kutsukilpailussa järjestäjän tulee valita kutsuttavat taiteilijat. Valinnassa on hyvä käyttää apuna kuvataiteen alan ammattilaisia.

Yleisen kilpailun osalta järjestäjän tulee päättää, kohdistetaanko kilpailu laajalti, kaikkien alojen kuvataiteilijoille vai rajataanko kilpailu tietyn taidemuodon sisälle, esimerkiksi kuvanveistäjiin.

Normaalisti yleiseen kilpailuun kutsutaan suomalaiset ja pysyvästi Suomessa asuvat kuvataiteilijat tai tietyn kuvataiteen alan taiteilijat. Kilpailuohjelmassa kilpailu voidaan kohdistaa tätä rajatummallekin taiteilijaryhmälle, esimerkiksi tietyllä maantieteellisellä alueella toimiville kuvataiteilijoille.

Kilpailuohjelmassa osallistumisoikeutta voidaan myös laajentaa kattamaan myös Suomen rajojen ulkopuolella asuvat muiden maiden kansalaiset.

Kilpailuohjelman valmistelu

Kilpailuohjelman sisältö

Kilpailuohjelma on taiteilijoille tarkoitettu ohje kilpailuun osallistumiseksi, ja sisältää taiteilijan kannalta sellaiset tiedot, että kilpailuehdotus on sen perusteella mahdollista. Kilpailuohjelman on oltava selkeä ja yksiselitteinen. Kilpailuohjelmassa on sitovat määräykset erotettava ohjeista, jotka on tarkoitettu suuntaa-antaviksi.

Kilpailuohjelman laatiminen kannattaa tehdä huolella. Tämä on niin järjestäjän kuin taiteilijoidenkin etu. Epäselvä ja tulkinnanvarainen kilpailuohjelma johtaa usein kilpailun jonkinasteiseen epäonnistumiseen.

Puitteet kilpailuohjelman sisällölle määritellään Suomen Taiteilijaseuran kilpailusäännöissä, joita hyväksytyissä kuvataidekilpailuissa on noudatettava. Kilpailuohjelman tulee kilpailusääntöjen mukaan sisältää seuraavat tiedot:

- 1) Kilpailun tarkoitus, teoksen ajallinen luonne ja sijoituspaikka sekä kilpailuympäristön kuvaus. Kutsukilpailussa kutsutut taiteilijat on mainittava suostumuksineen.
- 2) Luettelo luonnokseen ohella vaaditusta, kilpailuluonnosta havainnollistavasta materiaalista.
- 3) Palkinnot, tunnuspalkinnot ja kutsupalkkiot.
- 4) Palkintolautakunnan kokoonpano, jos mahdollista.
- 5) Kilpailuehdotusten sisäänjättöaika ja -paikka sekä määräajat kilpailuehdotusten poishakemiseksi.
- 6) Kilpailusalaisuutta koskevat maininnat.
- 7) Tekijänoikeutta ja omistusoikeutta koskevat maininnat.
- 8) Maininta kilpailussa noudatettavista säännöistä ja milloin a.o. taiteilijajärjestö on hyväksynyt ohjelman.
- 9) Liitteenä tarpeelliset selvitykset ja piirroukset teoksen sijoitusympäristöstä.

Suomen Taiteilijaseuran kilpailusäännöissä on määritelty kilpailuohjelman tarkempi sisältö kunkin kohdan 1–9 osalta.

Kilpailuohjelmaa koskevat säännöt eivät ole täysin ehdottomat, vaan erityisten syiden niin vaatiessa Suomen Taiteilijaseura voi hyväksyä säännöistä poikkeavan kilpailuohjelman kohdan. On kuitenkin suositeltavaa, että kilpailuohjelma laaditaan alalla vallitsevan käytännön mukaisesti. Esimerkkejä kilpailuohjelmista ja malleja löytyy Suomen Taiteilijaseuran taidekilpailuja koskevilta verkkosivuilta.

Kilpailutehtävän määrittely

Kilpailun järjestäjän yhtenä tärkeimmistä tehtävistä kilpailun onnistumisen kannalta on kilpailutehtävän määrittely. Kilpailutehtävän perusteella ratkeaa viime kädessä se, kuka tai ketkä taiteilijat kilpailuun osallistuvat ja millaisia kilpailuehdotuksia kilpailuun lopulta saadaan.

Järjestäjän tulee kilpailutehtävää laatiessaan selvittää itselleen kilpailun tavoitteet. Seuraavassa on lueteltu keskeiset kysymykset, joihin järjestäjän tulee löytää vastaus tehtävänantoa määritellessään:

- a) Mihin ja millaiseen paikkaan teos on tulossa?
Onko mahdollisia sijoituspaikkoja yksi vai useampi?
- b) Mikä on tilaan ja sen ympäristöön sopiva taidemuoto?
Onko esimerkiksi perinteinen veistos paras vaihtoehto vai otetaanko sen rinnalle tai tilalle jokin muu taidemuoto?
- c) Millaisessa muodossa kilpailuehdotukset halutaan taiteilijoilta saada?
- d) Mitä kilpailuehdotusta täydentävää materiaalia (luonnokset, piirustukset, laskelmat) taiteilijoilta tulee pyytää, jotta kilpailuehdotukset voidaan asianmukaisesti arvioida?
- e) Mikä on toteutettavan teoksen budjetti? Ovatko lopulliset toteuttamiskustannukset ehdottomat vai onko niissä liikkumavaraa?

Taiteilijan kannalta merkitystä on myös sillä erityisellä syyllä, minkä vuoksi taidekilpailu järjestetään. Kilpailun tarkoitus ja mahdollisesti myös erityinen syy määrittellään kilpailuohjelmassa. Tämä voi olla esimerkiksi juhla, vuosipäivä, uusi rakennus tai kaupunginosa.

Kilpailutehtävä tulee laatia niin, että taiteilija pystyy tehtävänannon ja sitä täydentävän liitemateriaalin perusteella päättelemään, mitä kohteessa voi tehdä ja mitä ei.

Jos kilpailun kohteena oleva taideteos on reliefi, vesi- tai pronssi-veistos tai esimerkiksi ympäristötaideteos, on kilpailuohjelmassa ilmoitettava. Aiheen ja käsittelytavan liian tarkkaa rajausta ei kuitenkaan suositella, jotta taiteilijoille jää riittävä taiteellinen liikkumavara teoksen ideoinnissa.

Kilpailuohjelmassa tulee olla yksityiskohtainen luettelo sellaisesta luonnosta havainnollistavasta materiaalista, joka taiteilijan tulee kilpailuehdotukseensa liittää. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi materiaali-luonnoksia, piirustuksia, malleja ja selostuksia sekä niissä käytettäviä mittakaavoja. Sellaisia luonnoksia, piirustuksia ja laskelmia, jotka eivät ole välttämättömiä ehdotusten havainnollistamiseksi, ei kuitenkaan saa taiteilijoilta vaatia.

Taiteilijalta vaadittu aineisto riippuu olennaisesti kilpailun kohteena olevasta teoksesta. Kilpailutehtävässä taiteilijoille annetut määräykset ja ohjeistukset voivat perustellusta syystä toisinaan olla hyvinkin yksityiskohdaisia esimerkiksi luonnoksen esitystavan ja mittakaavan osalta. Toisaalta, jos tilan tai alueen käyttö on vapaammin taiteilijan suunniteltavissa, voi mittakaavan ja esitystavan jättää kokonaankin taiteilijan harkittavaksi.

Kilpailusäännöissä ei ole mainintaa teosta koskevan kustannuserittelyn vaatimisesta kilpailuehdotuksen liitteenä. Mikäli teoksen lopullisten toteuttamiskustannusten tulee pysyä ennakolta määrätyissä puitteissa, on siitä kuitenkin kilpailuohjelmassa mainittava. Tältäkin osin kilpailuohjelman tulee sisältää sellaiset tiedot, että taiteilija pystyy niiden avulla toimittamaan kilpailuehdotuksensa. Yleensä taiteilijoiden edellytetään kilpailuehdotuksensa ohessa liittävän teoksen kustannusarvio, josta käy ilmi myös taiteilijapalkkion määrä.

Kilpailuvaiheessa esitetty kustannusarvio on alustava eikä sido taiteilijaa. Monimutkaisista teoksista ei taiteilijalta voida muutoinkaan edellyttää tarkkaa kustannusarviota, vaan ainoastaan arvio materiaalien ja oman työnsä kustannuksista. Kuljetukset ym. erilliset urakoinnit on järjestäjän arvioitava itse.

Kilpailutehtävää täydentävä liitemateriaali on harkittava tapauskohtaisesti. Kilpailuohjelman liitteenä tulee olla kaikki se materiaali, joka on välttämätön tehtävänannon ja myös sen rajoitteiden arvioimiseksi. Esimerkiksi sähköjohtojen ja poikkeuksellisten rakenteiden asettamat rajoitteet tulee kilpailuohjelmasta käydä ilmi. Pohjapiirrosten ja muiden mittakuvien tulee ehdottomasti olla siinä mittakaavassa, joka niissä ilmoitetaan.

Kilpailuajan pituus

Kilpailuaikaa tai sen vähimmäispituutta ei ole kilpailusäännöissä erikseen määritelty.

Kilpailuajan pituutta määriteltäessä tulee kilpailumuoto, kilpailutehtävän asettamat vaatimukset ja kohteen vaatimustaso ottaa huomioon. Kutsukilpailussa suositeltava kilpailuaika on 4–6 kuukautta, yleisessä kilpailussa 6–10 kuukautta. Kevyessä kutsukilpailussa kilpailuaika on vähintään 2 kuukautta.

Kilpailuajan tulee joka tapauksessa olla sellainen, että taiteilijalle jää kohtuullinen aika ehdotuksen tekemiseen. Kilpailuajan tulee olla riittävän pitkä, jotta taiteilijat pystyvät valmistelemaan kilpailun edellyttämän kilpailuehdotuksen. Liian lyhyt kilpailuaika ei ole sen paremmin järjestäjän kuin taiteilijankaan etu.

Pienimpäänkään kutsukilpailuun ei kannata asettaa liian lyhyttä kilpailuaikaa. Parhaat ehdotukset syntyvät kilpailussa, jossa taiteilijoilla on riittävästi aikaa kilpailuehdotuksen valmistelemiseen.

Tekijänoikeudet ja omistusoikeus kilpailuteokseen

Kilpailusäännöissä edellytetään, että kilpailuohjelmassa on maininta tekijänoikeuksista ja teoksen omistusoikeudesta.

Kilpailusääntöjen mukaan kilpailun järjestäminen ja kilpailuehdotusten vastaanottaminen ei tuota kilpailun järjestäjälle mitään erityisiä oikeuksia kilpailuteoksiin, vaan teoksiin liittyvien oikeuksien käytöstä ja luovutuksesta on aina sovittava erikseen. Ainoana poikkeuksena tähän on kilpailun tuloksen julkistaminen ja kilpailuteosten esitteleminen kilpailun jälkeen pidettävässä näyttelyssä.

Tekijänoikeuden käytöstä sovitaan joko tekijän kanssa tai Kuvasto ry:n edustamien taiteilijoiden osalta Kuvaston kanssa.

Kilpailuun osallistuminen tai sen voitto ei velvoita taiteilijaa myymään teosta kilpailun järjestäjälle millään tietyllä hinnalla tai ehdoilla, vaan ehdotusten lunastamisesta on sovittava taiteilijan kanssa erikseen.

Muita valmistelutoimia

Palkintolautakunnan valinta

Kilpailuun on valittava palkintolautakunta, sihteeri ja kilpailumuodosta riippuen myös välityshenkilö. Palkintolautakunnan kokoonpano tulee ilmoittaa kilpailuohjelmassa, jos se on mahdollista.

Kilpailuohjelmassa on mainittava palkintolautakunnan jäsenet. Palkintolautakunnassa tulee kilpailusääntöjen mukaan olla sekä taiteilijajäseniä *että muita jäseniä*. *Syynä taiteilijajäsenten pakollisuuteen on kilpailun ammattimaisuuden ja korkealaatuisuuden tavoitteet.* Pyritään välttämään tilannetta, jossa kilpailun tulos perustuu olennaisesti muuhun kuin taiteellisiin ansioihin.

Palkintolautakunnan jäsenmäärää ei säännöissä ole määritelty. Jäsenmäärän kuitenkin tulee olla pariton. Yleisessä kilpailussa on palkintolautakuntaan valittava vähintään kolme taiteilijajäsentä, kutsukilpailussa kaksi. Taiteilijajäsenten tulee olla Suomen Taiteilijaseuran jäsenjärjestöjen varsinaisia jäseniä.

Kilpailuohjelman hyväksyvä taiteilijajärjestön toimitusnimeä yleisen kilpailun palkintolautakunnan taiteilijajäsenistä vähintään kaksi. Kilpailun järjestäjä voi nimittää palkintolautakuntaan lisäksi kolmannen taiteilijajäsenen, jonka asema on sama kuin järjestön nimittämien taiteilijajäsenten. Milloin järjestäjä ei halua nimittää taiteilijajäsentä, päättää taiteilijajärjestö myös kolmannesta taiteilijajäsenestä.

Keuyen kutsukilpailun palkintolautakunnassa on viisi jäsentä, joista järjestäjä nimeää kolme ja kutsutut taiteilijat kaksi.

Muut kuin taiteilijajäsenet kilpailun järjestäjän tulee valita itse. Palkintolautakuntaan voi järjestäjä valita muitakin asiantuntijajäseniä, esimerkiksi arkkitehdin. Kutsukilpailussa taiteilijajäsenten valinnan tekevät kilpailuun kutsutut taiteilijat yhdessä.

Palkintolautakunnan jäseniä koskee esteellisyys. He eivät saa henkilökohtaisesti tai välillisesti ottaa osaa kilpailuun. Jäsenen esteellisyys ulottuu myös hänen lähiomaisiinsa tai yhtiökumppaneihinsa.

Esteellisyys koskee palkintolautakunnan jäsenten lisäksi myös kilpailun suunnitteluun osallistuneita henkilöitä. Tällöin esteellisyyden muodostuminen kuitenkin edellyttää, että kyseinen henkilö saisi huomattavaa etua kilpailun suunnitteluun osallistumisesta.

Välityshenkilön valinta ja kilpailusalaisuus

Kilpailuaikana on kaikkinaisen neuvonpito kilpailijoiden ja palkintolautakunnan jäsenten välillä kilpailua koskevissa kysymyksissä kielletty. Tämä on yksi osa kilpailusalaisuuden varmistamista, joka on yhtenä ennakoedellytyksenä kilpailuehdotusten tasapuoliselle kohtelulle. Palkintolautakunnalla ei saa kilpailuaikana olla yhteyttä kilpailijoihin tai muutenkaan tietoa kilpailuun mahdollisesti osallistuvista taiteilijoista.

Tietoja kilpailusta antavat kilpailun sihteeri, Suomen Taiteilijaseuran kilpailuasiamies ja välitysmies. Tarvittaessa kilpailijat voivat olla yhteydessä palkintolautakuntaan välitysmiehen välityksellä siten, että heidän anonymiteettinsä säilyy.

Kilpailun välitysmieheksi pyydetään kilpailun järjestäjän edustaja tai Suomen Taiteilijaseuran kilpailu-asiamies. Välityshenkilön tulee olla luotettava ja palkintolautakunnasta riippumaton henkilö. Välityshenkilö ei saa olla palkintolautakunnan jäsen tai sihteeri.

Välitysmiehen tulee tuntea kilpailusäännöt ja niiden soveltaminen hyvin, koska hän toimii tarvittaessa myös kilpailun järjestäjän ja palkintolautakunnan neuvonantajana. Välitysmiehelle suoritetaan sovittavan palkkion lisäksi matkakustannusten korvaukset ja päivärahat samoin perustein kuin palkintolautakunnan jäsenille.

Kutsukilpailussa ei välitysmiehen nimeäminen ole välttämätöntä, mutta suositeltavaa. Jos kilpailuun ei nimetä välityshenkilöä, tulee järjestäjän nimetä henkilö, jolle taiteilijoiden kilpailuohjelmaa ja -tehtävää koskevat kysymykset on esitettävä. Tämä henkilö ei voi olla kilpailun sihteeri eikä muukaan henkilö, joka osallistuu palkintolautakunnan toimintaan.

Koska välityshenkilö on kilpailijoiden yhteyshenkilö kilpailuun liittyvissä kysymyksissä, tulee välityshenkilö ja hänen yhteystietonsa ilmoittaa kilpailuohjelmassa.

Vierailu teoksen tulevalle sijaintipaikalle

Kutsuttaessa taiteilijoita kilpailuun, jonka kohde sijaitsee heidän asuin-kuntansa ulkopuolella tai on muuten vaikea saavuttaa, kilpailun järjestäjä kannattaa harkita taiteilijoiden kutsumista yhteiselle tutustumiskäynnille kohteeseen. Tällainen tutustuminen on aina eduksi kilpailun tulokselle.

Kaikkien kilpailijoiden ja palkintolautakunnan yhteistä kilpailun esittelytilaisuutta ei pidetä kilpailusääntöjen mukaan kiellettyinä yhteydenpitona.

Myös yleisessä kilpailussa voi palkintolautakunnan vierailu kilpailun kohteena olevalle paikkakunnalle olla toivottavaa.

Palkintolautakunnan valinta ja kilpailuohjelman hyväksyminen

Kun kilpailuohjelma on valmis, on se ennen julkistamista hyväksyttävä kyseisen kilpailumuodon ja taiteenalan edellyttämällä tavalla. Hyväksymismenettely poikkeaa yleisen kilpailun ja kutsukilpailun osalta hieman toisistaan. Yhdistetyn kilpailun osalta noudatetaan hyväksymisessä yleisen ideakilpailun osalta yleisen kilpailun muotoa ja kutsukilpailun osalta kutsukilpailun muotoa.

Hyväksymisestä vastaa kilpailusta riippuen ko. taiteenalan valtakunnallinen taiteilijajärjestö tai Suomen Taiteilijaseura. Järjestäjän kannattaa hyvissä ajoin selvittää kilpailuasiamieheltä kilpailun hyväksyvä järjestö ja siellä toimivaltainen toimielin.

Kilpailuohjelman tarkastaa ja hyväksyy se valtakunnallinen taiteilijajärjestö, jonka alaan kilpailu kuuluu. Esimerkiksi veistoskilpailuissa kilpailuohjelma hyväksytään Suomen Kuvanveistäjäliitossa. Jos kilpailu on suunnattu useamman taiteenalan kuvataiteilijoille, kilpailuohjelman hyväksyy Suomen Taiteilijaseura.

Suomen Taiteilijaseurassa kilpailuohjelman hyväksyy pääsääntöisesti kilpailuasiamies. Kilpailuasiamies voi kuitenkin viedä asian Suomen Taiteilijaseuran hallitukseen, jos tilanne sitä vaatii. STS:n hallitus voi tarvittaessa käsitellä kilpailuasian sähköpostikokouksessa.

Kevyessä kutsukilpailussa kilpailuohjelman hyväksyy STS:n kilpailuasiamies.

Kutsukilpailun erityispiirteitä

Kutsukilpailun järjestäjän on valittavat kilpailuun kutsuttava taiteilijat. Valinta voi olla ennakolta selvä, mutta tarpeen mukaan kutsuttavien taiteilijoiden valinnassa voi käyttää myös ulkopuolista asiantuntija-apua.

Kutsuttaviin taiteilijoihin kannattaa ottaa yhteys jo kilpailun suunnitteluvaiheessa ja tiedustella alustavasti heidän kiinnostustaan kilpailua

kohtaan. Kilpailun järjestäjän on ennen kilpailun julkistamista hankittava kutsuttavien taiteilijoiden suostumus kilpailuun. Kutsuttavien taiteilijoiden nimiä ei tule päästää julkisuuteen (esim. esityslistojen välityksellä) ennen kuin heidän suostumuksensa kilpailuun on saatu. Suostumus on taiteilijaa sitova, eikä sitä voi perua ilman perusteltua syytä.

Kutsukilpailun ohjelman teknisen tarkastuksen suorittaa kilpailusta riippuen kyseisen taiteenalan valtakunnallinen taiteilijajärjestö tai Suomen Taiteilijaseura kilpailuasiamies.

Myös kutsuttujen taiteilijoiden tulee hyväksyä kilpailuohjelma. Tämän lisäksi heidän tehtäviinsä kuuluu palkintolautakunnan taiteilijajäsenten valinta. Taiteilijajäsenten määrä kutsukilpailussa on kaksi, ja heidän on oltava Suomen Taiteilijaseuran jäsenjärjestöjen varsinaisia jäseniä.

Mikäli kutsutut haluavat tai eivät saavuta valinnasta yksimielisyyttä, voivat em. taiteilijajärjestöt suorittaa valinnan ja nimittää jäsenen. Kilpailun järjestäjä voi kutsua palkintolautakuntaan yhden taiteilijajäsenen, jonka asema on sama kuin kutsuttujen nimittämien jäsenten.

Käytännössä taiteilijoiden osallistumisen toteutetaan siten, että heille lähetetään ko. taiteilijajärjestön käsittelyn jälkeen kutsukirje, jossa heitä pyydetään

- 1) vahvistamaan kilpailuun osallistuminen,
- 2) ilmoittamaan hyväksyvätkö he liitteenä olevan kilpailuohjelman ja siihen sisältyen myös kilpailuun osallistumisesta maksettavan kutsupalkkion ja
- 3) valitsemaan yhdessä muiden kutsuttujen taiteilijoiden kanssa kaksi palkintolautakunnan jäsentä.

Taiteilijoiden ilmoitettua vastaukset kahteen ensimmäiseen kysymykseen voidaan kilpailu julistaa alkaneeksi. Palkintolautakunnan taiteilijajäsenten tultua nimetyiksi, täydennetään kilpailuohjelmaa tältä osin ja toimitetaan lopullinen kilpailuohjelma kutsuille taiteilijoille.

Kilpailukutsu

Kilpailuohjelman lisäksi kilpailun järjestäjän on laadittava kilpailukutsu. Kilpailukutsussa tulee mainita kilpailun järjestäjä, kilpailun tarkoitus, palkinnot, palkintolautakunnan kokoonpano: nimet ja ammatit (mikäli mahdollista), kilpailuehdotusten sisäänjättöaika ja -paikka sekä noudatettavat kilpailusäännöt.

Suomen Taiteilijaseuran taidekilpailuita koskevilta verkkosivuilta löytyy kilpailusääntöjen perusteella laadittu kilpailukutsun malli.

Kilpailuvaihe

Kilpailun julkistaminen

Kun kilpailuohjelma on sääntöjen mukaan hyväksytty ja palkintolautakunnan taiteilijajäsenet nimitetty, voidaan kilpailu julistaa alkavaksi.

Kilpailun julkistamisen jälkeen järjestäjän kannattaa olla suoraan yhteydessä tiedotusvälineisiin. Kysymykseen tulevat kilpailusta riippuen paikalliset ja/tai valtakunnalliset sanomalehdet. Myös sosiaalisen median eri kanavat kannattaa tiedottamisessa hyödyttää.

Suomen Taiteilijaseura ilmoittaa uutiskirjeessä ja sosiaalisessa medias-
sa kaikista Suomen Taiteilijaseuran ja sen jäsenjärjestöjen hyväksymistä kilpailuista. Tiedot kulkeutuvat uutiskirjeen välityksellä myös jäsenjärjestöihin, jotka tiedottavat kilpailuista omissa kanavissaan.

Taiteilijoiden kysymykset kilpailuvaiheen aikana

Kilpailusalaisuus edellyttää, etteivät kilpailuun osallistuvat taiteilijat saa olla yhteydessä kilpailun ratkaisevaan palkintolautakuntaan.

Taiteilijoiden kysymykset tulee ohjata kilpailuasiamiehelle tai muulle välityshenkilölle.

Kilpailuehdotusten vastaanottaminen

Ennen kilpailuajan päättymistä järjestäjän tulee varmistaa, että ehdotuksille on varattu riittävän suuri ja riittävästi varusteltu, lukittava tila. Tilan tulee olla sellainen, että palkintolautakunnalla on mahdollisuus tutustua teoksiin riittävältä etäisyydeltä, sopivalta korkeudelta ja yksitellen.

Kilpailuehdotusten vastaanottamiselle varattu aika ja paikka on tullut ilmoittaa kilpailuohjelmassa. Järjestäjän tulee huolehtia teosten vastaanottamisen käytännön toteutuksesta ja esimerkiksi siitä, että vastaanottava henkilökunta on asianmukaisesti ohjeistettu.

Kilpailun järjestäjän tulee huolehtia kilpailusalaisuuden toteutumisesta ehdotusten vastaanottamisen yhteydessä. Tämä varmistamiseksi on noudatettava seuraavia ohjeita:

- 1) Kukaan palkintolautakunnan jäsen tai sihteeri ei saa olla paikalla tai lähetyvillä kilpailijoiden jättäessä ehdotuksiaan.
- 2) Saapuneisiin paketteihin tai luonnokseen ja sitä seuraaviin kirjekuoriin merkitään välittömästi saapumisnumero.
- 3) Saapuneista ehdotuksista pidetään kirjaa.

SAAPUMISNUMERO	PÄIVÄMÄÄRÄ	KELLONAIKA	NIMIMERKKI
1	28.12.2016	15.30	Käpy
2			

- 4) Ehdotusten vastaanottajat eivät saa avata pakkauksia, vaan sen suorittaa palkintolautakunnan työvaliokunta ensimmäisessä kokouksessaan. Taiteilija voi toki itse halutessaan avata pakkauksensa sitä jättäessään.
- 5) Kuljetusliikkeiden tms. tuomista paketeista tulee vastaanottajien peittää mahdolliset lähettäjätiedot.
- 6) Saapuneita ehdotuksia ei saa esitellä kenellekään ennen palkintolautakunnan ensimmäistä kokousta.

Arvosteluvaihe

Palkintolautakunnan toiminta

Kilpailu on ratkaistava yhden kuukauden kuluttua ehdotusten sisäänjättöajan päättymisestä.

Palkintolautakunnan toiminta arvostelun aikana on salaista. Kilpailuluonnoksia ei saa näyttää sivullisille ennen kuin kilpailun tulos on julistettu.

Palkintolautakunnan riittävän nopean toiminnan varmistamiseksi kilpailun sihteerin tulee hyvissä ajoin ennen kilpailuajan päättymistä olla yhteydessä palkintolautakunnan jäseniin kokousaikojen sopimiseksi.

Ensimmäisessä kokouksessa palkintolautakunta toteaa saapuneet ehdotukset ja nimeää työvaliokunnan. Työvaliokuntaan tulee nimetä palkintolautakunnan taiteilijajäsenet ja mahdolliset muut asiantuntijajäsenet, esimerkiksi arkkitehti. Työvaliokunta on pakollinen yleisessä kilpailussa. Kutsukilpailussa työvaliokunta ei ole välttämätön. Kevyessä kutsukilpailussa ei ole työvaliokuntaa.

Työvaliokunnan tehtävänä on valmistella asia palkintolautakuntaa varten kilpailun arvostelemista varten. Työvaliokunta tarkastaa kilpailuehdotukset ja tekee palkintolautakunnalle ehdotukset kilpailusääntöjen vastaisten teoksen poistamisesta, teosten ryhmittelystä ja arvostelulausunnoista. Teos voidaan poistaa kilpailusta, jos

- a) sitä ei ole jätetty määräaikana sisäänjätöpaikkaan tai todistettavasti annettu asianmukaisesti kuljetettavaksi määräaikaan mennessä perille,
- b) se poikkeaa kilpailuohjelman määräyksistä tai
- c) se on aikaisemmin julkistettu eikä kilpailuohjelmassa tästä toisin määrätä

Jos kutsukilpailuun ei valita erillistä työvaliokuntaa, palkintolautakunta hoitaa työvaliokunnalle kuuluvat tehtävät.

Palkintolautakunnan ja sen työvaliokunnan työskentelystä on yksityiskohtaiset ohjeet Suomen Taiteilijaseuran kilpailusäännöissä. Suomen Taiteilijaseuran verkkosivuilta löytyy yksityiskohtaiset mallit sekä kutsuttu yleisen kilpailun kilpailupöytäkirjan laatimiseksi.

Kilpailun sihteeri voi käyttää kilpailuehdotusten listaamisessa seuraavaa taulukkoa, joka voidaan liittää kokouspöytäkirjaan.

NRO	NIMIMERKKI	LUONNOS	NIMIKUORI	SELVITYS	TÄYTTÄÄ EHDOT	EHDOTUS LUOKASTA
1	Käpy	X	X	X	X	
2	Havu	X	X	X	X	

Kilpailuehdotusten tultua asianmukaisesti listatuksi ryhmitellään teokset arvosteluluokkiin A ja B. Tässä ryhmittelyssä voidaan työskentelyn tukena käyttää seuraavanlaista taulukkoa, johon palkintolautakunnan jäsenet voivat tehdä omia merkintöjää.

NRO	NIMIMERKKI	EHDOTUS LUOKASTA	KOMMENTTEJA
2	Havu	B	Pienoisveistos

Kutsukilpailuissa suositellaan pidettäväksi vähintään kaksi kokousta, esim. peräkkäisinä päivinä. Yleisessä kilpailussa palkintolautakunnan tulee kokoontua riittävän monta kertaa saavuttaakseen yksimielisyyden tuloksesta, mikäli se ei osoittaudu mahdottomaksi. Sihteerillä ei ole äänioikeutta.

Mikäli palkintolautakunta ei saavuta yksimielisyyttä kilpailun lopputuloksesta, järjestetään äänestys. Palkintolautakunnan äänestyksissä asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Yksimielisillä taiteilijajäsenillä on veto-oikeus palkintolautakunnan äänestyksissä. Taiteilijajäsenillä on siten yksimielisinä aina valta päättää taiteellisesta arvioinnista. Kilpailun järjestäjä voi siitä huolimatta toteuttaa minkä tahansa sijoitetuista ehdotuksista tai luopua toteuttamisesta kokonaan.

Palkinnot ja niiden suuruudet on tullut ilmoittaa kilpailuohjelmassa. Yksimielisellä palkintolautakunnalla on kuitenkin oikeus määrätä palkintojen keskinäinen suuruus muullakin tavalla kuin ohjelmassa on ilmoitettu.

Kilpailun sihteeri laatii työvaliokunnan ja palkintolautakunnan kokouksista pöytäkirjat. Palkintolautakunnan päästyä kilpailun tuloksesta yksimielisyyteen laatii kilpailun sihteeri kilpailupöytäkirjan, joka kaikkien lautakunnan jäsenten on allekirjoituksellaan hyväksyttävä.

Kilpailun tulosten julkistaminen

Kilpailun tultua ratkaistuksi ilmoitetaan tuloksesta sijoittuneille. Samalla heidät kutsutaan julkistamistilaisuuteen.

Sijoittuneet ehdotukset kuvautetaan lehdistöä varten ja koko A- ja B-luokka Taiteilijaseuran arkistoa varten. Kuvaajana tulee käyttää ammattivalokuvaajaa. Kuvat otetaan varsinaisista kilpailuehdotuksista, ei esim. tilamalleista.

Kilpailun sihteeri laatii palkintolautakunnan päätöksiin perustuvan lehdistötiedotteen.

Julkistamistilaisuuteen kutsutaan sijoittuneiden taiteilijoiden ja palkintolautakunnan ohella kilpailun välitysmies, Suomen Taiteilijaseuran tai taiteilijajärjestöjen edustajat, paikalliset ja valtakunnalliset tiedotusvälineet sekä projektin toteuttamiseen liittyvät muut tahot.

Tilaisuudessa tulee olla esillä jäljennös kilpailupöytäkirjasta, lehdistötiedotetta ja lehdistökuvia. Niille tärkeinä pidetyille tiedotusvälineille, joiden edustaja ei pääse julkistamistilaisuuteen, kilpailun sihteeri toimittaa lehdistötiedotteen ja mahdollisuuksien mukaan kuvamateriaalia tilaisuuden jälkeen.

Kilpailun jälkitoimet

Kilpailuehdotusten näyttely

Julkistamistilaisuus avaa kilpailuehdotusten näyttelyn. Ehdotukset asetetaan esille luokittain, ja avattu selvityskuori sijoitetaan kunkin luonnoksen viereen. Nimimerkkikuoret säilytetään näyttelyn ajan varmassa tallessa, esim. kassakaapissa, kunnes ne noudetaan luonnosten mukana tai tuhoetaan noutamattomien luonnosten mukana.

Kopio kilpailupöytäkirjasta tulee olla esillä näyttelyn ajan, ja kilpailun sihteerin tulee antaa siitä tarvittaessa kopioita halukkaille.

Teosten on oltava näytteillä vähintään kahden päivän ajan.

Teosten hakeminen näyttelyn jälkeen

Näyttelyn päätyttyä näyttelypaikalle tulee järjestää päivystys teosten hakijoita varten. Määräaika teosten hakemiseksi on tullut ilmoittaa kilpailuohjelmassa. Noutamattomat ehdotukset hävitetään kilpailun jälkeen.

Järjestäjä ei lähtökohtaisesti ole velvollinen palauttamaan teoksia taiteilijoille, vaan taiteilijoiden on itse haettava teokset näyttelypaikalta. Kilpailija on kuitenkin voinut nimimerkillään pyytää kilpailun järjestäjää palauttamaan ehdotuksen. Tällöin kilpailun järjestäjän on palautettava ehdotus ilmoitettuun osoitteeseen. Palautuskustannuksista vastaa tällöin vastaanottaja.

Teosten poishakuaikaa tulisi varata vähintään pari viikkoa, mutta lomakausien aikana enemmänkin. Kutsukilpailussa ei teosten tosiasiainen tuhoaminen kuitenkaan ole perusteltua. Taiteilijat tiedetään, eikä heitä ole kovin monta. Tämän vuoksi kutsukilpailussa olisi hyvien tapojen mukaista järjestää kuljetus järjestäjän toimesta.

Hävitettävistä ehdotuksista on laadittava pöytäkirja, josta tulee lähettää jäljennös ohjelman hyväksyneelle taiteilijajärjestölle.

Kilpailuaineiston arkistointi

Kopio kilpailupöytäkirjasta liitteinen ja valokuvat ainakin palkituista tai sijoitetuista ehdotuksista tulee toimittaa ohjelman hyväksyneelle taiteilijajärjestölle. Taiteilijajärjestö välittää tiedon kilpailupöytäkirjasta ja palkituista teoksista Suomen Taiteilijaseuralle.

Suomen Kuvanveistäjäliitto pitää Suomessa järjestetyistä kuvanveistokilpailuista arkistoa. Kilpailuarkistoon voivat tutustua kilpailujen järjestäjät, tutkijat, tiedotusvälineet, kuvanveistäjät, opiskelijat ja muut asiasta kiinnostuneet.

Palkkioiden, palkintojen ja korvausten maksaminen

Kilpailun tultua ratkaistuksi suoritetaan palkinnot voittajille, mieluiten jo julkistamistilaisuudessa.

Palkinnot, palkkiot ja korvaukset tulee maksaa viimeistään 15 päivän kuluttua kilpailun ratkaisemisesta.

Taidekilpailupalkinnoista ei suoriteta ennakonpidätystä eikä palkinto ole arvonlisäveronalainen. Veronalaisuus tuloverotuksessa riippuu siitä, onko kyseisen kilpailun palkinnoille myönnetty verovapaus.

Teoksen tilaaminen kilpailun perusteella

Kilpailun järjestäjä päättää teoksen tilaamisesta, ja sillä on oikeus tilata mikä tahansa kilpailussa palkittu ehdotus. Järjestäjän ei siten ole valittava kilpailun voittanutta teosta. Päätös teoksen toteuttamisesta tai toteuttamatta jättämisestä tulee tehdä yhden vuoden kuluessa kilpailun ratkaisemisesta.

Kilpailun järjestäjä voi ilman eri palkkiota kohtuullisessa määrin käyttää palkintolautakunnan taiteilijajäseniä asiantuntijoina kilpailun tultua ratkaistuksi, aina hankkeen toteuttamiseen saakka.

Kilpailun järjestäjällä on kilpailun jälkeen mahdollisuus myös uusintakilpailun järjestämiseen.

Järjestäjän on ilmoitettava ohjelman hyväksyneelle taiteilijajärjestölle kilpailutehtävää koskevista jatkotoimenpiteistä.